

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

РЕГИОНАЛНИ ЦЕНТРИ ЗА ТАЛЕНТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

66. ДРЖАВНО ТАКМИЧЕЊЕ ТАЛЕНТОВАНИХ УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА, ПО
НАУЧНИМ ДИСЦИПЛИНАМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, 26. МАЈ 2024.

ТЕСТ ИЗ ХЕМИЈЕ
СРЕДЊА ШКОЛА, ТРЕЋИ РАЗРЕД

Попуњава ученик (попунити читко штампаним словима)

Регионални центар за таленте: _____

Име и презиме: _____

Школа: _____

Град: _____

Разред: _____

_____

Попуњава комисија

(потпис ученика)

Број бодова:

*Време израде теста 90 минута! Тест има 15 задатака. Укупан број бодова на
тесту је 40. Погрешан одговор не доноси ни позитивне ни негативне бодове.*

**Пажљиво прочитати питања! Прецртани и дописани или преправљени
одговори се не признају.**

СРЕЋНО!

Тест урадила: др Весна Матејић, доцент, Универзитет у Крагујевцу, Агрономски факултет
у Чачку

Тест попуњавајте хемијском оловком. Одговоре упишите у за то одређен простор. На полеђини теста имате празне листове папира које можете користити за израду задатака и ти листови неће бити прегледани. Резултате рачунских задатака изразите на једну децималу.

1. (2 поена) Колико секундарних угљеникових атома има молекул 4-етил-3,3-диметилотан?

Одговор: _____

2. (3 поена) Колико милиграма (mg) метил-хлорида настаје реакцијом оне количине хлора која садржи $3,6 \cdot 10^{20}$ атома хлора и метана при загревању и присуству ултраљубичасте светлости? $A_r(C) = 12$; $A_r(H) = 1$; $A_r(Cl) = 35,5$

Одговор: _____

3. (2 поена) Пронаћи тврђење које НИЈЕ тачно:

- а) Алкохоли имају више тачке кључања у поређењу са алканима са истим бројем С атома;
- б) Алкохол 2-метил-2-бутанол лакше подлеже реакцији дехидратације од 2-бутанола;
- в) У реакцији алкена и сумпорне киселине настају естри сумпорне киселине;
- г) Оксидацијом терцијарних алкохола настају кетони

Одговор: _____

4. (3 поена) Пронаћи једињење које садржи најмању процентуалну заступљеност кисеоника. $A_r(C) = 12$; $A_r(H) = 1$; $A_r(O) = 16$

- а) бензалдехид
- б) бензофенон
- в) ацетон
- г) акролеин
- д) циклохексанон

Одговор: _____

5. (3 поена) Неко органско једињење се састоји од 39,34% угљеника, 8,20% водоника и 52,46% сумпора. Наћи молекулску формулу наведеног једињења ако је познато да 25 mmol тог једињења има масу 3,05 g. $A_r(C) = 12$; $A_r(H) = 1$; $A_r(S) = 32$

Одговор: _____

6. (3 поена) Дати називе следећим једињењима:

- а) $C_2H_5CH(CH_3)CH_2CONH_2$
- б) $CH_3CH(CH_3)CH_2COOC_2H_5$
- в) $CH_3CH(OH)COOH$
- г) $C_6H_5CH_2CH_2COCl$

Одговор: а) _____, б) _____,

в) _____, г) _____

7. (2 поена) У реакцији 2-бутена са калијум-перманганатом на собној температури као главни производ настаје:

- а) 2-бутанол
- б) бутан
- в) 3-бутанол
- г) 2,3-бутандиол
- д) 2,3-бутиленоксид

Одговор: _____

8. (3 поена) Написати структурне формуле и дати називе непознатим једињењима А, В и С тако да наведена хемијска једначина буде исправна.

Одговор: А: _____, В: _____

С: _____

9. (3 поена) Колико постоји различитих карбонилних једињења молекулске формуле $\text{C}_4\text{H}_8\text{O}$, а колико различитих алкохола молекулске формуле $\text{C}_4\text{H}_{10}\text{O}$?

Одговор: карбонилних једињења: _____, алкохола: _____

10. (3 поена) а) Која врста једињења настаје реакцијом хидрогенизације алдехида?

- 1) алдоли
- 2) секундарни алкохоли
- 3) примарни алкохоли
- 4) амини

б) Које једињење је изомерно молекулу 2-метилбутаналу?

- 1) 2-метилбутанол
- 2) 3-метилбутанон
- 3) 2-метил-1-бутен
- 4) 3-метил-1-бутин

Одговор: а) _____, б) _____

11. (3 поена) Колико mmol метокси-бензена настаје ако је за хемијску реакцију коришћено 282 mg фенола који је најпре изреаговао са металним натријумом, а потом целокупна количина производа те реакције изреаговала са одговарајућом количином алкил-халогенида? $\text{Ar}(\text{C}) = 12$; $\text{Ar}(\text{H}) = 1$; $\text{Ar}(\text{O}) = 16$

Одговор: _____

12. (2 поена) а) Пронаћи молекул који је гасовитог агрегатног стања:

- 1) n-октадекан
- 2) пропан
- 3) n-хептан
- 4) n-хексан

б) Пронаћи молекул који је чврстог агрегатног стања:

- 1) етан
- 2) бутан
- 3) n-октадекан
- 4) метан

Одговор: а) _____, б) _____

13. (3 поена) Колико грама производа настаје у реакцији 672 mL водоника са одговарајућом количином циклобутана у присуству никла као катализатора и на 200 °C (мерења су вршена при нормалним условима). Ar (C) = 12; Ar (H) = 1

Одговор: _____

14. (2 поена) Која од наведених реакција је могућа:

- а) Реакција бензена са HCl
- б) Реакција бензена само са Br₂
- в) Реакција бензена са KMnO₄
- г) Реакција бензена са H₂ на 20 °C и при притиску од 0,1 МПа
- д) Реакција бензена са Br₂ у присуству FeBr₃

Одговор: _____

15. (3 поена) Израчунати процентуалну заступљеност кисеоника у молекулу аспирина.
Ar (C) = 12; Ar (H) = 1; Ar (O) = 16

Одговор: _____